

Красностанова Наталія Едуардівна

*завідувач кафедри менеджменту організацій
ОРІДУ НАДУ при Президентові України, к.е.н., доцент*

Паламарчук Володимир Іванович

*професор кафедри менеджменту організацій
ОРІДУ НАДУ при Президентові України,
к.військ.н., доцент*

НАУКОВИЙ ПІДХІД В РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОЇ БІЗНЕС-ОСВІТИ

I. Опис спеціальності і потреби регіону:

У період становлення та закріплення в Україні ринкових відносин, формування засад для сталого економічного розвитку вкрай важливим є не просто збереження та відтворення реального сектору економіки, а і його структурне перетворення і забезпечення подальшого науково-технічного розвитку, який неможливий без інвестиційної діяльності та забезпечення економічної безпеки підприємств та установ.

Серед основних завдань та функцій, передбачених Статутом інституту підготовка фахівців за орієнтованими на державну службу та службу в органах місцевого самоврядування спеціальностями розглядається як підготовка резерву з відповідною освітою на первинні посади державних та недержавних установ за напрямками їх діяльності, зокрема і на державну службу та службу в органах місцевого самоврядування.

У перші роки незалежності на півдні України виникла гостра потреба в розвитку управлінської бізнес-освіти, що підтверджується Концепцією ОРІДУ, погодженою регіональними органами виконавчої влади. Одеському регіональному інституту державного управління НАДУ при

Президентові України вдалося за короткий термін стати центром підготовки фахівців у галузі інвестицій та економічної безпеки. Підготовка фахівців в галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» – з освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» і «спеціаліст» розпочалася з 1 вересня 1998 року.

Підготовка бакалаврів з напрямку 6.0303601 «Менеджмент» і магістрів за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» здійснюється відповідно до галузевих стандартів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 квітня 2011 р. № 366 та № 607 від 21 травня 2012 року.

Менеджмент організацій і адміністрування (підприємства, організації) – це такий стан корпоративних ресурсів (ресурсів капіталу, персоналу, інформації і технологій, техніки та устаткування, прав) і підприємницьких можливостей, за якого гарантується найбільш ефективне їхнє використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного й соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливам (загрозам).

Саме фахівці, які підготовлені за стандартами вищої освіти спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування», здатні усунути наявні недоліки і внести нові підходи і методики в економічний розвиток Південного регіону України.

Місія кафедри менеджменту організацій – підготувати студентів для ефективного управління підприємствами, організаціями та установами всіх напрямів економічної діяльності, навчити їх бачити можливості там, де інші бачать лише проблеми, розвивати здібності, оригінально та творчо мислити, дотримуючись у житті моральних принципів. Приєднання України до європейської спільноти диктує нову філософію менеджмент-освіти. Це обумовлено існуванням якісно нового технологічного устрою, що базується на мережевому розвитку виробництва й управління, на масовому використанні інформаційно-комунікаційних технологій, визначає новий рівень

**СПЕЦВИПУСК ДО 20-РІЧЧЯ ОРІДУ НАДУ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

сучасної цивілізації. Серед її головних характеристик – посилення ролі кваліфікації, професіоналізму і творчих здібностей менеджерів. Найважливішим активом високотехнологічної інформаційно-мережевої економіки, що формується в світі, стають не матеріальні ресурси, як це було раніше, а знання, інтелект, інформація, інновації. У сучасних умовах успішну кар'єру може забезпечити лише така система менеджмент-освіти, яка враховує процеси глобалізації: випускники вищої школи повинні жити і працювати в новому світі, в якому кордони національних економік і культур стають усе більш умовними. При євроінтеграції бізнес-середовище передбачає наявність комплексних знань у фахівців. Якість менеджмент-освіти не передбачає навчання вирішувати конкретну проблему сьогодні. Менеджмент-освіта повинна формувати мислення, яке дозволяє фахівцеві долати труднощі. Існують певні навички, які є обов'язковими для сьогодення і будуть необхідні в майбутні десятиліття. Їх основою є насамперед високий професіоналізм і знання ринку, а також компетентність в області інформаційних технологій. Йдеться не про детальні знання, а про розуміння, як використовувати ці технології – адаптувати, структурувати і застосовувати для організації інформаційного потоку, який безперервно збільшується. Менеджери майбутнього мають бути підприємцями за своїм способом життя. Їм слід виходити з того, що немає ні гарантій, ні перспективи обіймати тривалий час певну посаду на якомусь конкретному підприємстві. Корпораціям будуть потрібні різні типи менеджерів на різних стадіях корпоративного життя. Людині, яка прагне грати провідну роль в світі бізнесу, необхідно вміти адаптуватися до швидких змін ринку і особистих ситуацій, сприймати і застосовувати нові форми роботи, протистояти новим видам тиску, що вимагає гнучкого інтелекту. Тому головною метою кафедри менеджменту організації є підготовка високопрофесійних менеджерів, які сприятимуть зростанню України як процвітаючої держави з конкурентоздатною економікою, інтегрованою в глобальний економічний простір.

Навчальна програма підготовки бакалаврів з менеджменту із загальним обсягом 8622 години розрахована на 4-річний термін навчання за денною формою та 5-річний за заочною формою навчання.

Навчальна програма підготовки магістрів за спеціальністю «Менеджмент організацій і адміністрування» із загальним обсягом 2700 годин розрахована на 1,5-річний термін навчання за денною формою та 2,5-річний за заочною формою навчання.

Підготовка магістрів здійснюється за двома спеціалізаціями: «Менеджмент організації інвестиційної діяльності» та «Менеджмент економічної безпеки».

II. Особливості навчання.

Навчання в Інституті здійснюється відповідно до ліцензій серії АЕ № 270176 від 02 серпня 2013 року щодо надання освітніх послуг навчальним закладом, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до бакалавра, спеціаліста, магістра, та сертифікатів про акредитацію спеціальності: 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» НД-III № 1657452 від 02 липня 2013 року та напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» НД-II № 1657451 від 02 липня 2013 року.

Схема підготовки магістрів «Менеджмент організацій і адміністрування» в ОРІДУ представлена на Рис. 1.

Підготовка магістрів зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування та бакалаврів за напрямом підготовки 6.030601 здійснюється за навчальними планами, які узгоджені з Міністерством освіти і науки України. Всі види освітньої діяльності, пов'язані з підготовкою фахівців зазначеної спеціальності і напряму, регламентуються нормативними та методичними документами МОН України.

Дисципліни програми підготовки магістрів за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» розподілені за блоками (табл. 1).

Забезпечують навчання науково-педагогічні працівники інституту. Професори, доктори наук, доценти та кандидати наук становлять 85 % від загальної кількості викладачів інституту. Це – один з найвищих показників якісного складу викладачів серед вищих навчальних закладів м. Одеси. До навчального процесу також постійно залучаються висококваліфіковані науково-педагогічні та наукові кадри, провідні фахівці Києва та Одеси, вчені зарубіжних країн, спеціалісти-практики Одеської області, які мають значний досвід роботи в органах державного управління та місцевого самоврядування, в сфері бізнесу та управління.

Організаційне, навчально-методичне, інформаційно-аналітичне забезпечення навчання здійснюють деканат факультету менеджменту, два управління, 14 відділів та 10 кафедр.

Кафедри інституту, які забезпечують спеціальність «Менеджмент організацій і адміністрування», представлені в таблиці 2.

Навчальним структурним підрозділом, який відповідає за освітню діяльність є факультет менеджменту. Кафедрою, що випускає, є кафедра менеджменту організацій.

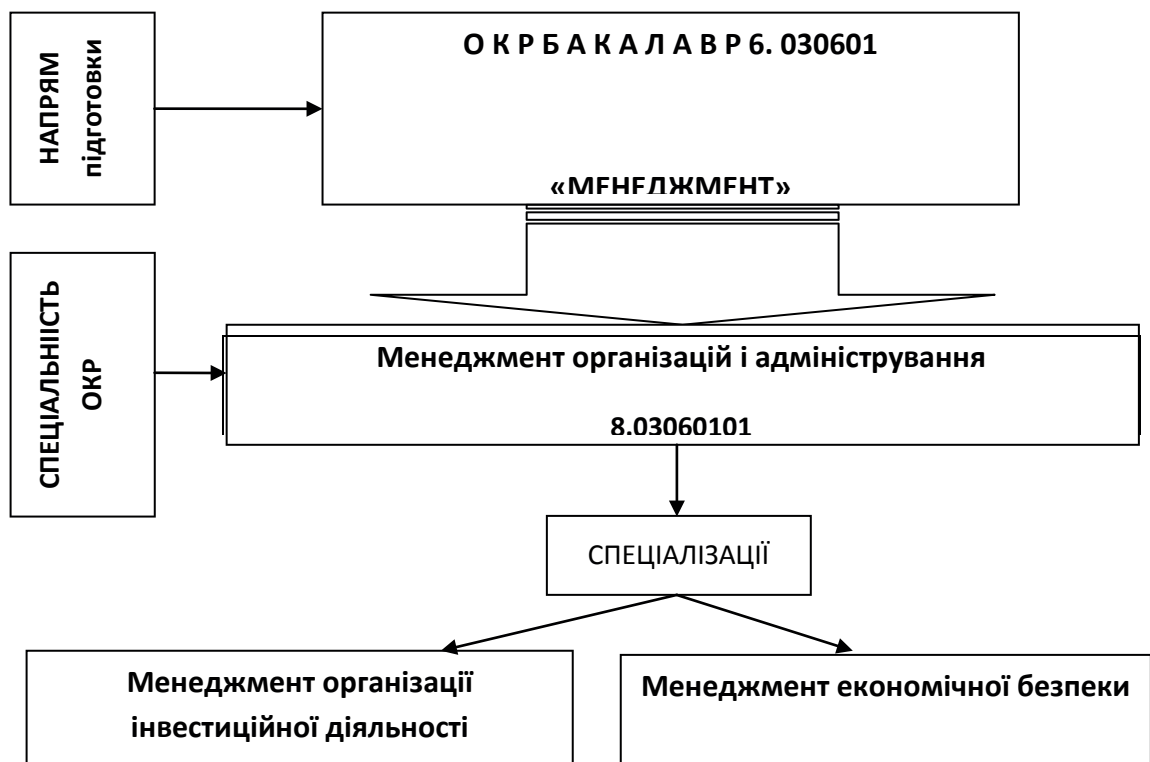

Рис. 1 Схема підготовки магістрів «Менеджмент організацій і адміністрування» в ОРДУ

Таблиця 1

Розподіл навчальних дисциплін за блоками

Шифр	Найменування навчальних дисциплін	Примітка
Нормативна частина (для усіх спеціалізацій)		
I. Цикл професійно орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки (шифр – МГСЕ)		
МГСЕ 1.	Інтелектуальна власність	
МГСЕ 2.	Охорона праці в галузі	
МГСЕ 3.	Цивільний захист	
МГСЕ 4.	Договірне право	
МГСЕ 5.	Методологія і організація наукових досліджень	
II. Цикл професійної та практичної підготовки (шифр – МПП 1)		
МПП 1.	Публічне адміністрування	
МПП 2.	Ділове адміністрування	
МПП 2.А.	Менеджмент організацій	
МПП 2.Б.	Корпоративне управління	
МПП 2.В.	Управління змінами	
МПП 2.Г.	Управління проектами	
МПП 3.	Фінансовий менеджмент	
МПП 4.	Інформаційні системи і технології в управлінні організацією	
Вибіркова частина		
спеціалізація «Менеджмент організації інвестиційної діяльності»		
За вибором ВНЗ		
Цикл професійно орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки (шифр – ВМГСЕ)		

ВМГСЕ 1.	Професійно-орієнтована іноземна мова	
Цикл професійної та практичної підготовки (шифр – ВМПП)		
ВМПП 1.	Управлінський аналіз	
ВМПП 2.	Антикризовий менеджмент організацій	
ВМПП 3.	Управління корпоративними фінансами	
ВМПП 4.	Фінансові ринки	
ВМПП 5.	Бюджетування	
За вибором студента		
Цикл професійно орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки (шифр – ВСМГСЕ)		
ВСМГСЕ 1.	Концептуальні основи національної безпеки України	
ВСМГСЕ 2.	Державне регулювання ринкової економіки	
Цикл професійної та практичної підготовки (шифр – ВСМПП)		
ВСМПП 1.	Соціологічні методи в управлінні	
спеціалізація "Менеджмент економічної безпеки"		
За вибором ВНЗ		
Цикл професійно орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки (шифр – ВМГСЕ)		
ВМГСЕ 1.	Професійно-орієнтована іноземна мова	
Цикл професійної та практичної підготовки (шифр – ВМПП)		
ВМПП 1.	Економічна безпека організацій	
ВМПП 2.	Системи управління економічною безпекою організацій	
ВМПП 3.	Контроль і ревізія в організації	
ВМПП 4.	Управління фінансовими ризиками	
ВМПП 5.	Інформаційна безпека і корпоративні інформаційні системи	
За вибором студента		
Цикл професійно орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки (шифр – ВСМГСЕ)		
ВСМГСЕ 1.	Концептуальні основи національної безпеки України	
ВСМГСЕ 2.	Держ. регулювання ринкової економіки	
Цикл професійної та практичної підготовки (шифр - ВСМПП)		
ВСМПП 1.	Соціологічні методи в управлінні	

Кадровий потенціал цієї кафедри, який забезпечує підготовку магістрів зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» та підготовки бакалаврів за напрямом 6.030601 «Менеджмент» на ОКР «спеціаліст» і «бакалавр», є достатнім, щоб реалізувати вимоги освітньо-кваліфікаційних характеристик.

Навчальний процес на кафедрі менеджменту організацій організований відповідно до графіку навчального процесу і розкладу занять. Навчальні плани спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» відпрацьовані згідно з вимогами галузевого стандарту Міністерства освіти і науки України (ОПП і ОКХ) стосовно нормативної частини, та стандарту вищої освіти ВНЗ (ОПП і ОКХ) стосовно варіативної частини навчальних дисциплін.

На факультеті підтримується традиція створення спеціалізованих аудиторій. У 2012 році до кабінету мовного центру додано центр публічної майстерності та спеціалізований кабінет кафедри управління проектами та аудиторія креативних технологій.

Парк обчислювальної техніки інституту зростає і нині складає 254 одиниці (ПК-232+22 одиниці ноутбуків).

У рамках спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування» та напряму підготовки «Менеджмент» з 1999 року щорічно проводиться міжвузівська студентська науково-практична конференція «Сучасний менеджмент: моделі, стратегії, технології», в якій приймають участь студенти, слухачі, аспіранти і магістри вищих навчальних закладів м. Одеси, України та ближнього і дальнього

Кафедри інституту

№ з/п	Назва кафедри	Рік заснування	Завідувачі кафедрою
1	кафедра філософських та соціально-політичних наук	30.08.1996 р.	Кандидат історичних наук, професор Якубовський О. П.
2	кафедра української та іноземних мов	30.08.1996 р.	Кандидат філологічних наук, доцент Черняєва І. А.
3	кафедра державного управління і місцевого самоврядування	01.11.2001 р.	Доктор наук з державного управління, професор Приходченко Л. Л.
4	кафедра управління проектами	19.06.2002 р.	Доктор наук з державного управління, професор Безверхнюк Т. М.
5	кафедра менеджменту організацій	19.06.2002 р.	Кандидат економічних наук, доцент Красностанова Н. Е.
6	кафедра економічної та фінансової політики	01.09.2004 р.	Доктор економічних наук, професор Ахламов А. Г.
7	кафедра європейської інтеграції	01.09.2004 р.	Кандидат історичних наук, доцент Кривцова В. М.
8	кафедра інформаційних технологій та систем управління	01.09.2004 р.	Кандидат Ф. М. наук, доцент Пігарєв Ю. Б.
9	кафедра регіональної політики та публічного адміністрування	01.09.2010р.	Доктор політичних наук, професор Іжа М. М.

зарубіжжя. Рішенням Українського інституту науково-технічної і економічної інформації від 28 лютого 2012 року № 147 конференція отримала статус Всеукраїнської.

III. Особливості практик (стажування).

Підготовка магістра спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування» передбачає практику на підприємстві загальним обсягом 432 години, з яких виробнича практика складає 342 години і переддипломна практика 108 годин.

Програма практики передбачає ознайомлення з організаційною структурою підприємства, механізмами взаємодії різних структурних підрозділів, функціональними обов'язками, стилем, методами та досвідом практичної роботи фахівців. База практик охоплює широкий діапазон підприємств різних форм власності, серед яких Одеська облдержадміністрація, Одеська облрада, Одеський морський торговий порт, Головне управління Державної казначейської служби України в Одеській області, ПАТ «Виробниче об'єднання Стальканат-Селур», ПАТ «АКБ Південний», ПАТ «МАРФІН банк», ПАТ «Альфа банк» та інші. Програмою передбачено проходження двох практик протягом 8 тижнів у провідних закладах, установах, підприємствах, на базі яких розробляються магістерські роботи (проекти).

IV. Компетентності якими володітиме випускник.

Загальні вимоги до якостей випускників ОРІДУ реалізуються на основі системи набутих загальних (інструментальних, міжособистісних, системних) та фахових компетентностей магістра з менеджменту організацій і адміністрування.

До загальних компетентностей відносяться: здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури; здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ на глобальному (мега-), макро-, мезо- і мікрорівнях; здатність працювати з інформацією, зокрема, в глобальних комп'ютерних мережах; уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність; здатність здійснювати комунікаційну діяльність; уміння працювати у колективі та команді; здатність працювати в міжнародному середовищі; здатність до критики та самокритики; здатність виконувати професійну діяльність відповідно до стандартів якості; уміння реалізовувати проекти; здатність до формування нової ідеї.

До фахових компетентностей відносяться: здатність формувати та розробляти загальнодержавну та регіональну політику; здатність формувати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем; здатність організовувати процес управління організацією (підрозділом); здатність самостійно приймати рішення та нести відповідальність за їх реалізацію; здатність організувати систему контролю в

організації; здатність формувати кадрову стратегію на підприємстві (організації); здатність до розроблення ефективних систем мотивації та оплати праці; здатність розробляти антикризові програми управління; здатність використовувати методи маркетингової діагностики; здатність розробляти бізнес-плани створення та розвитку нових організацій, напрямів діяльності, продуктів.

За змістом загальні і фахові компетентності, відповідно до вимог галузевого стандарту вищої освіти (ГСВОУ 8.03060101-12), є обов'язковою вимогою результату навчання і державної атестації.

Відповідно до компетентностей, якими володітиме випускник, є низка посад, на які може претендувати магістр, а саме:

- керівники підприємств, установ, організацій (заступник директора філіалу, директор, начальники та майстри виробничих підрозділів);
- головні фахівці або керівники виробничих підрозділів (головний диспетчер);
- начальники або керівники підрозділів у комерційному обслуговуванні (головний адміністратор);
- керівники виробничих підрозділів у побутовому обслуговуванні;
- керівники підрозділів (зав. практики, керівник виробничої практики, фінансово-економічних та адміністративних підрозділів);
- керівники підрозділів кадрів, начальник відділу організації праці та зарплати, начальник відділу соціального розвитку;
- керівники підрозділів маркетингу, комерційних відділів, керівники малих підприємств без апарату управління (викладачі середніх навчальних закладів).

V. Соціальна затребуваність та працевлаштування.

Південь України є особливим регіоном, де зосереджена велика кількість державних і недержавних промислових виробництв із власними науково-дослідницькими центрами; найбільш активний сектор середнього і малого підприємництва; потужний санаторно-курортний комплекс із відповідною інфраструктурою тощо.

У регіоні зосереджено значний науковий потенціал, розроблено проекти формування інноваційних організаційних структур, технологічних парків. Однак, одним із основних чинників гальмування розвитку регіону є брак фахівців із менеджменту організацій і адміністрування зі спрямуванням їх підготовки на інвестиційну діяльність та економічну безпеку.

Зрозуміло, що фахівці, які відповідатимуть зазначеним вище вимогам повинні мати кваліфікаційний рівень магістра з менеджменту інвестиційної діяльності та економічної безпеки. Такий рівень освіти можливий у межах ступеневої освіти, де є можливість всебічної професійної, фундаментальної, гуманітарної підготовки та індивідуального творчого підходу до навчання студентів, слухачів та стимулювання їх до наукового мислення.

Працевлаштування випускників здійснюється, як правило, за місцями проходження виробничої і переддипломної практик та в органах публічної влади.

VI. Конкурентні переваги.

1. Відсутність конкурентів – ВНЗ на Півдні України, які готують фахівців з інвестиційної діяльності та економічної безпеки.

2. Велика кількість підприємств різних форм власності, активний сектор середнього і малого підприємництва, державні структури правоохоронних органів, обширна мережа банківських установ, потужний санаторно-курортний комплекс з відповідною інфраструктурою відчувають попит у фахівців і забезпечують працевлаштування випускників з фахом «інвестиційна діяльність та економічна безпека».

3. Досягнення ОРІДУ в Європейському просторі вищої освіти:

- запроваджена кредитно-модульна система з підготовки фахівців спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування» з 2009 року;
- висока мобільність студентів і викладачів в Європейському просторі вищої освіти (наукова співпраця, практики і стажування, конференції і симпозіуми, офіційні візити та ін.);
- контроль якості освіти випускників здійснюється за змішаною системою оцінювання знань (національна + Європейська TCTS);
- запроваджено механізми залучення студентської молоді до управління навчальним закладом, контролю якості навчального процесу та реалізації суспільного життя студентів у всіх його проявах;
- проведені організаційні заходи щодо запровадження Додатку до диплома європейського зразка (Diploma Supplement).

4. Велика мережа шкіл і ВНЗ II, III, IV рівнів акредитації в Південному регіоні надає можливість здійснювати набір студентів на ОКР «Бакалавр» і «магістр», в ліцензійних обсягах, на конкурсній основі.